

בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים דִּי יִקָּא, וְדָא הִיא כְּנֻסַת
יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא. וְעַם אַחֲרֵית הַיָּמִים דָּא,
קִבְּלוּ עוֹנָשָׁא בְּגָלוּתָא. וּבְדָא יַעֲבִיד קִדְשָׁא
בְּרִיף הוּא נִיקְמִין לְיִשְׂרָאֵל תְּדִירָא. הָדָא הוּא
דְּכַתִּיב, (במדבר כד) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעַם הַזֶּה לְעַמֻּךָ
בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. וּבְכָל אֲתֵר דָּא הִיא, וְקוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא זְמַין לְאַתְבָּא לָהּ לְאַתְרָהּ, הָדָא
הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה ב) וְהָיָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן
יְהִיָּה הַר בֵּית יְיָ וְגו' וְדָא הוּא יוֹם.

וּמְדַשְׁאֲרֵי צַל לְמַעֲבַד בְּשִׁירוּתָא דִּיּוֹמָא
אַחְרָא, כְּמָה בְּזַמְנָא דְאַתְחָרִיב
מְקוּדְשָׁא הָוָה, וְנָטָה צַל לְמִיעַל. הָדָא הוּא
דְּכַתִּיב, (ירמיה ו) אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ
צַלְלֵי עָרֵב. יוֹם וְצַל, הוּא סוּף גְּלוּתָא.
וְשִׁיעוּרָא דְהָאֵי צַל, שִׁית קְמָצִין וּפְלָגָא.
וּבְגוּדֵל דְּמִשְׁחָא דְּבַר נֶשׁ, גָּבַר בֵּין גּוֹבְרִין.
וְדוּכְרָנָא דְהָאֵי רִזָּא דְבִין חֲבָרְיָא, דְּכַתִּיב, (איוב
ח) כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נִדְעָ כִּי צַל יְמִינוּ עָלֵי
אַרְץ. כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ בְּגָלוּתָא, וְלֹא הוּיִנָּא
יְדַעֵי כִּי צַל יְמִינוּ עָלֵי אַרְץ, לְאַשְׁרָאָה לֹזֵן
קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא עָלֵי אַרְץ.

זַבְּאָה חוּלְקִיָּה מָאן דְּחָמֵי לֵיהּ, וְזַבְּאָה
חוּלְקִיָּה מָאן דְּלֹא חָמֵי לֵיהּ. וְוִי לְמָאן
דִּיזְדָּמֵן כַּד יִתְבַּע אַרְיָא רַבְרָבָא, לְאַתְחַבְּרָא
לְנוֹקְבִיָּה. כָּל שִׁפְן בְּשַׁעְתָּא דִּיזְדוּגוֹן כַּחְדָּא,
עַל הֵהִיא שַׁעְתָּא כְּתִיב, (עמוס ג) אַרְיָה שָׁאֵג מִי
לֹא יִירָא וְגו'.

הָא חֲזִי, בְּקִדְמִיתָא כְּתִיב, (ירמיה כה) שָׁאֵג יִשְׁאֵג
עַל נְוָהוּ. וּבִהֵהוּא זְמַנָּא כַּד יַפּוּק לְקַבְּלָא
לְבַת זּוּגוּ, כְּדִין אַרְיָה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא יְיָ
אֱלֹהִים דְּבַר מִי לֹא יִנְבֵּא. כִּהֵהִיא שַׁעְתָּא
כְּתִיב, (דברים ל) וְשָׁב יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְגו'.
וְשָׁב מֵאֵי הוּא, אֶלָּא קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא שָׁב

הַרְעָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. בְּאַחֲרֵית
הַיָּמִים דִּיקָּא, וְזוֹ הִיא כְּנֻסַת
יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא. וְעַם אַחֲרֵית
הַיָּמִים הַזֶּה קִבְּלוּ עוֹנָשׁ בְּגָלוּתָא,
וּבְזוֹ יַעֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
נִקְמוֹת לְיִשְׂרָאֵל תָּמִיד. זֶהוּ
שְׁכָתוּב (במדבר כד) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
הָעַם הַזֶּה לְעַמֻּךָ בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים.
וּבְכָל מְקוֹם זֹאת הִיא, וְהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַשִּׁיבָה
לְמִקְוָמָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה ב)
וְהָיָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יְהִיָּה
הַר בֵּית ה' וְגו', וְזֶהוּ יוֹם.

וּמִשְׁתַּחֲוִיָּה הַצַּל לְהַעֲשׂוֹת
בְּרֵאשִׁית הַיּוֹם הַאֲחֵר, הִיָּה כְּמוֹ
בְּזַמַּן שְׁנַחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְנָטָה
הַצַּל לְהַכְּנִס. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ירמיה ו)
אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ
צַלְלֵי עָרֵב. יוֹם וְצַל הוּא סוּף
הַגְּלוּתָא, וְהַשְׁעוּר שֶׁל הַצַּל הַזֶּה
שֶׁשָּׂה קְמָצִים וְחֲצִי, וְגוּדֵל שֶׁל
מִדָּה שֶׁל אָדָם, גָּבַר בֵּין גְּבָרִים.
וְהַזְכָּרוֹן שֶׁל הַסּוּד הַזֶּה שְׁבִין
הַחֲבָרִים, שְׁכָתוּב (איוב ח) כִּי תִמּוֹל
אֲנַחְנוּ וְלֹא נִדְעָ כִּי צַל יְמִינוּ עָלֵי
אַרְץ. כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ - בְּגָלוּתָא,
וְלֹא הֵינּוּ יוֹדְעִים כִּי צַל יְמִינוּ
עָלֵי אַרְץ, לְהַשְׁרוֹת אוֹתָם
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵי אַרְץ.

אֲשֶׁרִי חִלְקוּ מִי שְׂרוּאָה אוֹתוֹ,
וְאֲשֶׁרִי חִלְקוּ מִי שְׁלֹא רוּאָה
אוֹתוֹ. אוֹי לְמִי שִׁיזְדָּמֵן כְּשִׁיבְקֵשׁ
הָאֲרִיָּה הַגְּדוֹל לְהַתְּחַבֵּר עִם
נִקְבָתוֹ, כָּל שִׁפְן כְּשִׁיזְדוּגוֹ יַחַד.
עַל אוֹתָהּ שַׁעְתָּא כְּתוּב, (עמוס ג)
אַרְיָה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא וְגו'.

כֹּא וְרָאָה, בַּהֲתַחֲלָה כְּתוּב (ירמיה
כה) שָׁאֵג יִשְׁאֵג עַל נְוָהוּ. וּבְכֹאוֹתוֹ
הַזְּמַן כְּשִׁיבְקֵשׁ לְקַבֵּל אֶת בֵּת זּוּגוּ,
אֲזִי אַרְיָה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא ה'
אֱלֹהִים דְּבַר מִי לֹא יִנְבֵּא. בְּאוֹתָהּ
שַׁעְתָּא כְּתוּב, (דברים ל) וְשָׁב ה'
אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְגו'. מַה זֶה
וְשָׁב? אֶלָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא